

Kristina Ullgren
Universitetsjurist
Tel. 031-786 10 92
E-post: kristina.ullgren@gu.se

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
Rättssakkunnig
Manne Heimer
103 33 Stockholm
ju.16@regeringskansliet.se

Betänkandet Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)

Göteborgs universitet har getts tillfälle att inkomma med synpunkter på Dataskyddsutredningens betänkande om förslag till kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning i en ny Dataskyddslag (SOU 2017:39).

Universitetet konstaterar, likt förslagsställaren, att det regelverk som betänkandet omfattar till övervägande del utgör det allmänna regelverk som tillämpas redan idag genom Dataskyddsdirektivet och Personuppgiftslagen.

Betänkandet omfattar förslag till kompletterande stadganden i nationell lagstiftning mot bakgrund av de stadganden som anges i Dataskyddsförordningen. Universitetet är i stort helt samstämmt med förslagsställaren i de överväganden som presenteras i betänkandet och lämnar således inte några övergripande synpunkter utan endast kommentarer med avseende på två av punkterna d.v.s. förslaget på att myndigheter ska omfattas av regelverket avseende sanktionsavgifter och förslaget avseende övergångsbestämmelser med avseende på den nya lagstiftningen i relation till upphörande lagstiftning.

Universitetets synpunkter

Kapitel 18 Sanktioner

Genom dataskyddsförordningen artikel 83 införs en möjlighet för den nationella tillsynsmyndigheten att påföra en administrativ sanktionsavgift i de fall en personuppgiftsansvarig bryter mot vissa av de regler som omfattas av dataskyddsregleringen.

Av artikel 83.7. framgår att varje medlemsstat har att ta ställning till i vad mån reglerna avseende sanktionsavgift även ska omfatta offentliga organisationer. Förslagsställaren menar att det är lika viktigt att värna den personliga integriteten hos offentliga aktörer som hos privata varvid regelverket ska tillämpas likvärdigt oavsett aktör. Förslagsställaren menar således att sanktionsavgift även ska kunna tas ut av myndigheter och andra offentliga organisationer.

Universitetet har inga synpunkter med avseende på det resonemang som förslagsställaren lägger till grund för sitt ställningstagande. Universitetet konstaterar dock att de belopp som sanktionsavgifterna är satta till är väl tilltagna. Av detta följer att i de fall en myndighet, där verksamheten baseras enbart på statliga medel, skulle träffas av en sanktionsavgift kan det föreligger en risk för att myndigheten inte skulle kunna genomföra sitt verksamhetsuppdrag p.g.a. avsaknad av finansiering. En sådan situation måste under sådana förhållanden få en lösning vilket möjligen skulle innebära att myndigheten har att s.a.s. begära att få tillbaka de medel som betalats in till staten i form av sanktionsavgift. Detta skulle således medföra en ”rundgång” i systemet och väcka frågor kring graden av effektivitet i statsapparaten.

Kapitel 20 Ikraftträdande – och övergångsbestämmelser

I Dataskyddsförordningens artikel 94 anges att den tidigare lagstiftningen upphör att gälla och att Dataskyddsförordningen tar vid. Personuppgiftslagen (1998:204) och personuppgiftsförordningen (1998:1191) kommer att upphävas i samband med att den nya lagstiftningen träder ikraft 25 maj 2018.

Av skäl 171 framgår att det föreligger en anpassningsperiod om två år för de personuppgiftsbehandlingar som är pågående. Denna anpassningsperiod bör då inbegripa en resit för anpassning till den nya lagstiftningen. Frågan uppstår dock i de fall där det finns diskrepanser eller det uppstår fråga om tolkningar mellan de båda lagstiftningarna, vilken lagstiftning som ska tillämpas. Universitetet menar att det bör klargöras i detta sammanhang med att det införs en upplysningsparagraf i övergångsbestämmelserna.

Övriga kommentarer

Universitetet konstaterar att det regelverk, som inom en snar framtid träder ikraft och vars uppgift är att skydda den enskildes personliga integritet, är mycket omfattande och svåröverblickbart.

Universitetet noterar att lagstiftningen ligger s.a.s. i flera ”skikt” där den överliggande lagstiftningen utgörs av Dataskyddsförordningen med därtill nationellt understödjande lagstiftning, som i vissa delar hänvisar direkt till Dataskyddsförordningen och i vissa delar reglerar vissa omständigheter i sektorspecifik lagstiftning. Det utgör således inte en självklarhet för en enskild, som lagstiftningen har att skydda, att kunna ta till vara sin rätt utan tillgång till kvalificerat juridiskt stöd.

Mot bakgrund av detta menar universitetet att konsekvenserna för myndigheter och andra offentliga organisationer kan bli långtgående vid beaktandet av reglerna om serviceskyldigheten i Förvaltningslagen. Det kan inte förväntas att allmänheten har de kunskaper i den nya lagstiftningen som kan krävas för att på ett reellt sätt kunna ta tillvara på sin rätt varvid det kommer att ställas krav på att det finns såväl kompetens som kapacitet hos de offentliga organisationerna för att möta upp för allmänhetens behov.

Även för offentliga och privata organisationer kan det finnas behov av att kunna rådfråga och, i förekommande fall, få stöd från tillsynsmyndigheten d.v.s. Datainspektionen. Under sådana förhållanden är det viktigt att Datainspektionen också ger det stöd som efterfrågas och inte väljer att lämna frågan därhän utan något egentligt svar på den ställda frågan. Det är således

viktigt att all kontakt mellan organisationer och Datainspektionen behäftas med ett gott samarbetsklimat.

Detta remissyttrande är utarbetat av universitetsjurist Kristina Ullgren. Remissyttrandet är beslutat om av rektor Eva Wiberg efter föredragning. Vid föredragningen närvarar prorektor Mattias Goksör och t f universitetsdirektör Marie Smedbro.

Eva Wiberg
Rektor

Kristina Ullgren
Universitetsjurist